

Vägen till legitimation – Socialstyrelsens väg via kunskapsprov

Åsa Wennberg

2022-01-17

Legitimationens syfte och funktion

- Värnar om patientsäkerheten
- Fungerar som ett garantibevis över kunskapsnivå och personliga egenskaper

Legitimationsprövningen

Olika regelverk

- Patientsäkerhetslagen
- Yrkeskvalifikationsdirektivet - Erkännandelagen
- Patientsäkerhetsförordningen

22 reglerade hälso- och sjukvårdsyrken

Apotekare
Arbetsterapeut
Audionom
Biomedicinsk analytiker
Barnmorska
Dietist
Fysioterapeut
Hälso- och sjukvårdskurator
Sjuksköterska
Logoped
Läkare

Naprapat
Optiker
Ortopedingenjör
Psykolog
Psykiater
Receptarie
Röntgensjuksköterska
Sjukhusfysiker
Kiropraktor
Tandhygienist
Tandläkare

Skyddad yrkestitel och ensamrätt

- **Yrkestiteln får bara användas av den som har legitimation**
(3 kap 5 § PSL)
 - Arbetsuppgifterna kan utföras av den som har rätt kompetens
 - Några undantag, t.ex. läkemedelshantering
- **För att få jobba i yrket krävs legitimation eller särskilt förordnande**
apotekare, barnmorska, läkare, receptarie, tandläkare (3 kap 4 § PSL)
 - Ensamrätt

Vad krävs för att kunna få legitimation?

(6 kap. 1 § patientsäkerhetsförordningen)

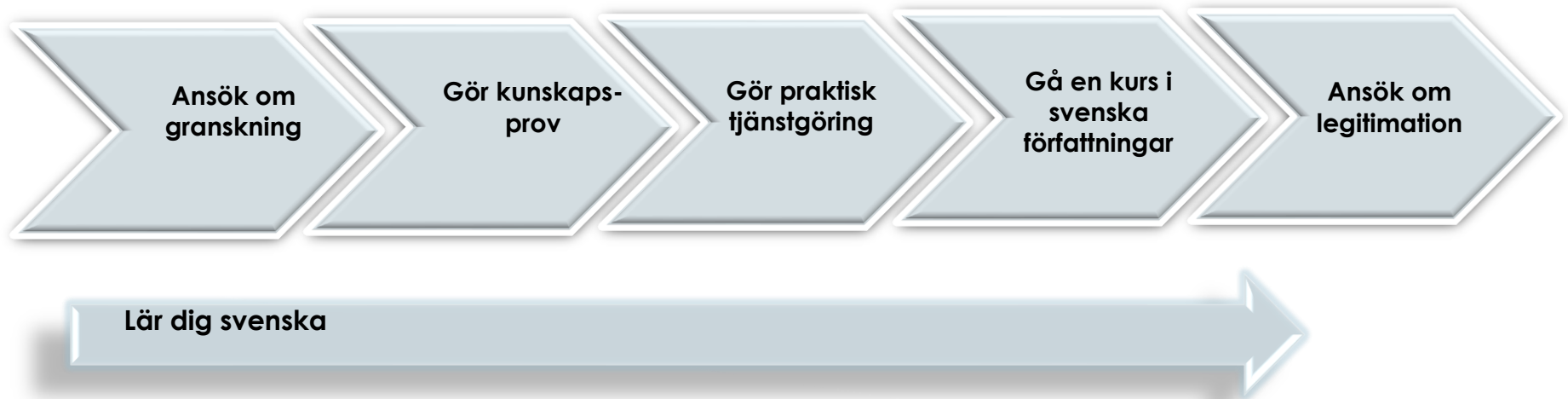
- Kunskaper och färdigheter motsvarar de svenska kraven
 - Svensk läkarexamen (och genomförd AT)
- Kunskaper i svenska författningar
- Kunskaper i svenska
 - Eller norska eller danska

Olika vägar till legitimation

- parallella system

- Socialstyrelsens väg
 - Kunskapskontroll
 - Kunskapsprov, kurs i svenska författningar och praktisk tjänstgöring
- Kompletteringsutbildning
 - och AT
- Läkarprogrammet
 - och eventuell AT

Legitimationsprocess för läkare

Föreskrift – om legitimation vid utbildning från tredjeland (HSLF-FS 2017:80)

- Socialstyrelsens väg
 - jämförbar utbildning
 - godkänt resultat på kunskapsprovet
 - fullgjort praktisk tjänstgöring i svensk hälso- och sjukvård
 - godkänd på kurs i svenska författningar
 - visat nödvändiga kunskaper i svenska, danska, norska
- Kompletterande högskoleutbildning
 - Ev. AT, PTP

Beslut om kunskapsprov om

- Sökanden gör sannolikt att
 - Utbildningen är avslutad och
 - tillräckligt jämförbar
- Tillräckligt jämförbar utbildning
 - Nivå: Eftergymnasial utbildning
 - Längd: Kortare utbildning kan vara OK
 - Innehåll: Liknande innehåll, jämförbar yrkesverksamhet

- Möjlighet att visa sina kunskaper även om vissa utbildningsdokument saknas
 - Sannolikt att tillräckligt jämförbar utbildning med motsvarande svenska yrkesutbildning
- Möjlighet att visa kunskaper man fått genom yrkeserfarenhet
- Alternativet är att bara utgå från dokumentation
- Tar hänsyn till att utbildningar är olika
- Patientsäkerhet genom kunskapskontroll

Kunskapsprov

- **Kunskapskontroll**
- **Examensmålen för respektive yrkesexamen**
 - Läkarexamen
 - AT-provsnivå i kunskapsprovet
- **Godkänd**
 - Får fortsätta Socialstyrelsens väg
- **Underkänd**
 - Har inte de kunskaper som krävs
 - Får inte fortsätta Socialstyrelsens väg utan behöver mer utbildning

Praktisk tjänstgöring och författningskurs

- Komplement till kunskapsprovet
- Lämplighetscheck
- Inblick i det svenska hälso- och sjukvårdssystemet
 - 6 månader (jfr AT – minst 18 månader)
 - Checklista
- **Författningskurs**
 - Webbaserad
 - Gemensam bas för alla yrken

Förändringar i systemet?

- saker vi utreder

- Permanent möjlighet att göra praktisk tjänstgöring innan godkänt resultat på praktiskt kunskapsprov?
- Permanent möjlighet att påbörja författningskurs innan godkänt resultat på praktiskt kunskapsprov?
- Praktik/auskultation under processen?
- Hur får vi till bättre samarbetsytor mellan olika aktörer?
 - Olika aktörer ansvarar för olika delar
 - Olika i olika delar i landet
- Viktigt att de olika stegen hänger ihop trots att olika aktörer har hand om olika delar